

Samárián kellett pedig átmennie (Jn 4,4); Íme, mondom nektek: emeljétek fel a szemeteket, és lássátok meg, hogy a mezők már fehérek az aratásra. (Jn 4,35)

Sokszor érkezünk válaszúthoz, ahol döntenünk kell. Mérlegelünk, számot vetünk, hogy merre tovább. Újra és újra abban bízunk, a mi emberi terveink határozzák meg életünket, a mi emberi szemünk látja jól, melyik a célhoz vezető út. De időről-időre kudarcot vallunk, ha makacsul bízunk a magunk erejében.

Jézus Jeruzsálembe indult, tudta mi vár ott rá. Tudta, hiszen háromszor is elmondta tanítványainak. Sőt, János egy helyen még arra is nyomatékosan felhívja a figyelmet, hogy amikor erről beszélt, akkor nyíltan szólt. Vagyis nem példázatokban. Nem volt rejtve szavai értelme, aki figyelt rá, pontosan tudhatta volna, mi fog történni.

Galileából Jeruzsálembe többfelé lehetett menni. Sokan átvágtak Samárián a Jeruzsálembe készülő zarándokok közül is, de a zsidók nem érintkeztek a samáriabeliekkel, ahogy ők sem tárták kezüket az érkezők felé. Jézus mégsem azért választotta ezt az útvonalat, mert minél hamarabb maga mögött akarta tudni a vándorlást, sürgette volna azt a pillanatot, amikor bevégezheti az Atya akaratát. Miközben a legfőbb célt egy pillanatra sem tévesztette szem elől, azt is tudta, mindennek rendelt ideje van, és azt is, mikor merre kell mennie. Mikor van az a pillanat, amikor a tanítást, a missziót ki kell terjeszteni. Ezért ment Samárián át, ezért állt szóba az emberi törvények szerint tisztátalannak számító asszonnyal, ezért fogadta volna el tőle az ivóedényét.

Milyen csodálatos egyensúlyban van előttünk az ember és az Isten. Az ember, aki elfárad, aki szomjas, aki segítséget kér - és az Isten, aki maga ajánl segítséget a bűnösöknek, tisztátalanoknak, fáradtaknak, szenvedőknek, szomjazóknak. Még hozzá milyen segítséget! János evangéliumában itt, a samáriai bűnös asszony előtt jelenti ki először: Én vagyok! Ő a messiás, ő a megváltó, ő tudja nekünk az örök élet vizét adni, Ő az Út!

Kövessük őt! Kövessük őt úgy, ahogy elfogadták és követték a samáriabeliek, először egy tanúbizonyság okán, utána saját meggyőződésükből. Ahogy elfogadták és követték a tanítványok. Holott hallottuk, a tanítványokban ekkor még ott volt az emberi kétely, az emberi gondolkodás, az emberi értetlenség. A csodálkozás. Csodálkoztak, hogy a Mester egy nővel beszél, de nem szóltak, nem értették, hogy honnan van eledele Jézusnak, hiszen csak a földi eledelre tudtak gondolni. Az úton még azon vitatkoztak, ki a nagyobb közülük, ki ülhet majd Jézus jobbára és baljára. Mégis követték őt, olykor nem látva a célt, olykor megfutamodva, magára hagyva Jézust. Isten lelke végigjáratta velük az ő saját útjukat, amelynek végén már értették, tudták, hogy minek kellett beteljesedni, mi vár rájuk, mi a dolguk, feladatuk.

Ünnep van, hazánk nemzeti ünnepe. Bizony ilyen szempontból is végig gondolhatjuk, milyen úton indultak el azok, akikre emlékezünk. Akkor, 1848-ban is sokan voltak, akiknek döntenünk kellett.

Talán nem is tudták pontosan merre kell menniük, de valami módon Isten hívta, indította őket, hát nekivágtak. Elindultak akkor is, ha az az út volt is a nehezebb, amire léptek. Csak egy, ilyenkor úgyszólván ismerős irodalmi példát kiragadva, Baradlay Kazimir, azaz a Kőszívű ember fiai a legkülönbözőbb körülmények közül indultak. Saját lelkesedésből, akaratból, katonák nyomására, vagy Jenő jobb meggyőződése ellenére értetlenül, anyai szóra. De ott és akkor, amikor annak ideje volt, vállalták a sorsukat. Volt, aki látta a célt. Tudta, mi vár az út végén, de ez a cél - egy nép szabadsága - olyan fontos volt, hogy nem számított az áldozat. Bár most, március 15-én az öröm perceit kellene átélnünk, és nem a sírásét, mai körülményeink között erőt meríthetünk azokból a levelekből is, amelyek az Aradon kivégzett tábornokok írtak utolsó napjaikban. Imákat olvashatunk, és az Istenbe vetett rendíthetetlen hitről szóló tanúbizonyságokat.

De, ha már Jókait és a Kőszívű ember fiait meg mellette a mai körülményeket szóba hoztam, megemlítem azt is, hogy ott a regényben olvashatjuk, hogy kíméletlenül megjelent a kolera, a ragály. Azzal kezdtem, hogy mi, akik ma élünk a döntési helyzetekben sokszor nem Isten segítségét kérjük, hanem emberi akaratunk, elképzelésünk, vágyunk hajt minket. Aztán néha beleütközünk a falba, ha már semmi figyelmeztetést nem értünk meg, nem hallunk meg. Most is járvány dül, és mi döbbenően állunk, amikor minden tervünk, elképzelésünk pillanatok alatt összedől. Van, aki ilyenkor is azt kérdezi: Miért? Miért pont énvelem, miért pont most? Miért kell nekem ezen az úton végigmenni, amire semmi kedvem rálépni.

A héber szövegek nagyon érzékletesen beszélnek arról, hogy a bölcsesség kezdete Isten félelme. Náluk a szív olyan szerv, aminek saját füle van. Ha meghallja Isten üzenetét, igéjét, akkor mondják: értő, bölcs szív.

A samáriai asszony, a samáriaiak, a tanítványok hallották, és ha nem is azonnal, de megértették Jézus tanítását. Emeljétek fel a szemeteket, és lássátok meg, hogy a mezők már fehérek az aratásra. Amikor ez elhangzott, még messze volt az aratás emberi értelemben vett tényleges ideje. De Jézus nem az emberi vetésről, nem a test eledeléről beszélt. Bolyki János teológiai professzor azt írta erről a tanításáról: a gazda már a zsendülő vetésben látja a termést. A bimbóban már ott a kinyílt virág. Lássuk meg Jézus igéjében mi is a célt, Isten országát!